

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135
PAKEITIMO ĮSTATYMO, ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO
IR PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 476-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO,
KIBERNETINIO SAUGUMO ĮSTATYMO NR. XII-1428 2, 8, 10, 12 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, BENDROJO PAGALBOS CENTRO ĮSTATYMO NR. IX-2246 2, 5, 7, 8
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS
APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1374 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR VALSTYBĖS
POLITIKŲ IR VALSTYBĖS PAREIGŲNŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1904 2
STRAIPSNIO IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TOLIAU – PROJEKTAI)
(TAP-20-795(2)) (TAIS-20-12044)

2020-09-21 Nr. NV-2535

Vilnius

Projekto rengėjas: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – SM).

Projekto tikslas: Perkelti Europos elektroninių ryšių kodekso naujos redakcijos nuostatas į nacionalinę teisę iki 2020 m. gruodžio 21 d. ir pakeisti Ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) valdymo modelį.

Dabartinė situacija: 2018 m. gruodžio 11 d. buvo priimta **Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972** (toliau – Direktyva), kuria nustatomas **Europos elektroninių ryšių kodeksas** (nauja redakcija). Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomi šie svarbiausi pokyčiai:

- 1) Platesnė elektroninių ryšių paslaugos apibrėžtis.
- 2) Radijo dažnių spektro valdymas.
- 3) Prieiga prie labai pralaidžių elektroninių ryšių tinklų.
- 4) Rinkų tyrimai ir prieigos reguliavimas.
- 5) Universaliosios elektroninių ryšių paslaugos.
- 6) Vartotojų apsauga.
- 7) Skambučių užbaigimo paslaugų kainų reguliavimas.

Šiuo metu galiojančio Elektroninių ryšių įstatymas (toliau – ERĮ) nuostatos **perkelia** Pagrindų, Leidimų, Prieigos ir Universalųjų paslaugų direktyvų nuostatas, kurios keičiamos. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas **nenumato atsakomybės** asmenims, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, arba juridinių asmenų, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už ERĮ numatytos informacijos nepateikimą, neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimą.

Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme, Lietuvos Respublikos bendrojo pagalbos centro įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme vartojamos sąvokos ir nuorodos į ERĮ **nebeatitinka naujos redakcijos ERĮ**.

Veikia RRT valdymo modelis, kai visus sprendimus priima vienas asmuo (RRT direktorius), o RRT Taryba (7 nariai, dirba neatlygintinai) turi patariamąją funkciją.

Projekto esmė: Projektu teisinis reglamentavimas **keičiamas iš esmės**. ERĮ išdėstomas nauja redakcija, kiti įstatymai koreguojami, kad būtų perkeltos Direktyvos nuostatos. Siūlomi šie esminiai pakeitimai:

- 1) Patikslinamos šiuo metu ERĮ vartojamos sąvokos.
- 2) Papildomos nuostatos, susijusios su veiksmingu ir efektyviu elektroninių ryšių **išteklių** (radijo dažnių (kanalų), ryšio numerių) **valdymu ir naudojimu**.
- 3) Tikslinama rinkų tyrimo tvarka.

4) Įtvirtinama galimybė **nustatyti** naujus **įpareigojimus** didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams, taip pat elektroninių ryšių tinklų teikėjams ir kitiems asmenims (įpareigojimą suteikti prieigą prie infrastruktūros, įpareigojimą bendrai naudoti pasyviąją elektroninių ryšių infrastruktūrą arba sudaryti susitarimus dėl vietinės tarptinklinio ryšio prieigos, įpareigojimą suteikti prieigą prie kabelių bei susijusių priemonių pastatų viduje).

5) Numatoma galimybė ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, **pasiūlyti įsipareigojimus** (sudaryti galimybes bendrai investuoti į naują labai pralaidų elektroninių ryšių tinklą).

6) Patikslinamos ERĮ nuostatos, reglamentuojančios teisės verstis elektroninių ryšių veikla įgyvendinimą.

7) **Keičiama** universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų **apimtis** (taksofonų neprivalomumas, prieigos užtikrinimas, įpareigojimas teikti nepasiturintiems gyventojams ar socialinių paslaugų gavėjams universaliasias paslaugas, jų kompensavimo mechanizmas).

8) Nustatoma plačiajuosčio ryšio tinklų aprėpties tyrimo atlikimo tvarka.

9) Įtvirtinama mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškų įrengimo ir naudojimo tvarka, prisijungimo prie vietinių radijo ryšio tinklų tvarka ir sąlygos.

10) Tikslinamos ERĮ nuostatos, reglamentuojančios informacijos gavimą ir ekonominių sankcijų skyrimą.

11) Nuo 2021 m. liepos 12 d. RRT būtų **valdoma kolegialiai 5 RRT Tarybos narių**. RRT direktoriaus funkcijas perimtų RRT Taryba, kurios nariams būtų apmokama. RRT Tarybos pirmininką ir keturis narius skiria Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu.

12) Siūloma įtvirtinti teisę galutiniams paslaugų gavėjams viešąsias elektroninių ryšių paslaugas **gauti galiniais įrenginiais** su integruotais abonentų identifikavimo moduliais, taip pat jų teisę išlaikyti ryšio numerį, kai yra keičiamas viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjas, nekeičiant abonto identifikavimo modulio galiniame įrenginyje ir be fizinės prieigos prie galinio įrenginio.

13) Įvardijamos konkrečios institucijos (Vyriausybės, Susisiekimo ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Aplinkos ministerijos, Policijos departamento, Ryšių reguliavimo tarnybos, Konkurencijos tarybos, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcijos, Muitinės, Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos statistikos departamento, Lietuvos standartizacijos departamento) funkcijos.

Papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų **lėšų nereikės**. **Lėšų gali pareikalauti universalių paslaugų kompensavimas**, kurio reikalavimus ir sąlygas patvirtins Vyriausybė.

Derinimas: Projektai **suderinti** su Kultūros ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Energetikos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Žemės ūkio ministerija, Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru (toliau – NKSC), Konkurencijos taryba, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos standartizacijos departamentu, Lietuvos statistikos departamentu, Lietuvos kabelinės televizijos asociacijos, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

Dėl gautų iš Vidaus reikalų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Bendrojo pagalbos centro, Valstybės saugumo departamento, Ryšių reguliavimo tarnybos, UAB TELE2, UAB „Bitė Lietuva“, Telia Lietuva, pastabų ar pasiūlymų, į kuriuos **neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies**, parengta derinimo pažyma.

Su Finansų ministerija **nėra suderinta**.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektu Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos tiesiogiai neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada: Teikiamos šios pastabos:

1. Siūloma tikslinti sąvoką „Ypatingos aplinkybės“ neapimant **nepaprastosios ar karo padėties**.

2. Siūloma nustatyti ūkio subjektams, teikiantiems elektroninių ryšių tinklą ir paslaugas, **pareigą teikti** elektroninių ryšių tinklą **skaitmeninius duomenis** į Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinę sistemą suformuojant elektroninių ryšių tinklą erdvinius duomenis arba privalomumą **rengti ir tvarkyti** elektroninių ryšių tinklą ir jų erdvinius **duomenis skaitmeniniu būdu**.

3. Siūloma papildyti ERI, kad elektroninių ryšių ištekliai gali būti skiriami, jeigu elektroninių ryšių išteklių naudojimas yra **suderintas** su Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesais ir (arba) **nekelia grėsmės** Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui.

4. Siūlome nustatyti **visas situacijas, veiksmus**, reikalingus užtikrinti elektroninių ryšių tinklą veikimą, esant ypatingoms aplinkybėms.

5. Siūloma aiškiau nustatyti reglamentavimo procesą, užtikrinantį **vientisumo pažeidimų ir kibernetinių incidentų tvarkymą**, nes nenumatomas bendradarbiavimas tarp atsakingų institucijų (RRT ir NKSC) ir nėra bendros pažeidimų ir incidentų vertinimo tvarka.

6. Nustatyti reikalavimą, kad **gali būti nutrauktas (panaikintas) išduotas leidimas** elektroninių ryšių išteklių skyrimui, esant ypatingoms aplinkybėms, ekstremalioms situacijoms ir užtikrinant nacionalinį saugumą, valstybės gynybą, valstybės ir visuomenės saugumą bei viešąją tvarką.

7. Siūloma, siekiant užtikrinti, kad būtų suteikta medicinos ar kita būtina pagalba, kai kilo grėsmė asmens gyvybei ir (ar) sveikatai, papildyti, kad duomenys taip pat teikiami, kai yra žinoma, kad asmuo **gali platinti užkrečiamas ligas** ir sukelti **kitiems** asmenims grėsmę asmens gyvybei ir (ar) sveikatai.

8. Siūlome **nustatyti**, kokiomis sąlygomis ir kaip turi būti **apmokamos** elektroninių ryšių tinklus ir (ar) elektroninių ryšių paslaugas teikiančių ūkio subjektų **patiriamos išlaidos**, suformuojant aiškią išlaidų kompensavimo tvarką.

9. Projekto 96 str. siūlytina vengti neapibrėžtumų, kaip žodis „absoliuti“ ir taisyti loginę sakinio dalį „Pasaulinės sveikatos organizacijos ypatingos skubos epidemiologines telekomunikacijas“.

Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės vyriausiasis patarėjas

Tomas Stankevičius